

ДОЦЕНТ МАРТИН ГЛОВНЯ НА 60 ГОДИНИ

На 8 ноември 1979 г. доцент Мартин Гловня навърши 60 години и навлезе в своята зряла възраст, радвайки се на крепко здраве и голяма работоспособност. Той е роден на 8 ноември 1919 г. в София в работническо семейство, произхождащо от преселници-поляци. Основното и средното си образование получава в София, а също и висшето си по география през 1943 г. в Софийския университет „Климент Охридски“. Като студент Мартин Гловня членува и е един от активистите на Българското географско дружество, Студентското географско дружество и Юношеския туристически съюз. Първата изява на деловите му възможности и ученолюбието по география са свързани с неговия научен доклад пред Студентското географско дружество „Относно произхода и развитието на протоците Босфора и Дарданелите“. Заради своята любознателност към географската литература и желание за солидно научно изграждане бива привлечен за библиотекар на специалност география в Университета в периода 1941—1943 г., с оглед да подпомага студентите в областта на библиотечното дело. Като абсолvent по география Мартин Гловня изготвя и с увереност и голям успех защитава своята семинарна работа на тема „Геоморфология на Добрушанския масив“. Завършвайки в авангарда на първенците своето висше образование през 1943 г., Мартин Гловня с основание получава и съответната университетска награда. След това като стажант-учител в III образцова софийска мъжка гимназия и по-късно във Велико Търново Мартин Гловня показва педагогическо умение и пример за подражание в преподаването и усвояването на задълбочени познания в областта на географията.

Победата на социалистическата революция на 9. IX. 1944 г. Мартин Гловня посреща в София и заедно с това става ревностен привърженик на ОФ и провежданите от народната власт мероприятия. По-късно като войник в народната казарма и млад учител по география в гр. Кнежа Мартин Гловня е не само дисциплиниран боец и старателен учител, но и пример за ентузиазизирана общественорепубликанска дейност. Заради тези негови добродетели бива приет през 1947 г. в гр. Кнежа за член на БКП. През същата година като млад комунист и като командир на ученическо-учителска чета отдава своя ентузиазизиран бригадирски труд на линията Перник — Волюяк. По това време изявените делови възможности на Мартин Гловня биват правдоно оценени от хабилитирания преподавателски състав по география и той бива привлечен за асистент по география в Софийския университет.

В своята 33-годишна учебно-възпитателна и научноизследователска работа по география в Университета като асистент, преподавател, старши преподавател и доцент Мартин Гловня ръководи упражнения по картография и физическа география на България, чете лекции по въведение във физическата география, по съставяне и редактиране на карти и преди всичко по физическа география на континентите. Той участва компетентно и всеотдайно в обучението на студентите на терена, при провеждането на учебната и производствената практика, а така също и при квалификационните курсове на учителите. Като изтъкнат преподавател и географ той е автор на много учебници за университета, учителските институти и общообразователните училища. Съставител е на физикогеографски хрестоматии, а същевременно е и автор на много научно-популярни статии и брошури в областта на географията. В своята многостранна научна дейност в областта на геоморфологията, комплексната физическа география и ландшафтознанието М. Гловня написва ценни научни статии, някои от които по обем и по съдържание се доближават до изискванията на монографичните научни трудове. Такъв характер имат неговите статии, които третираат полицикличното развитие на Рила и нейния реликтен глациален релеф. Ценци са неговите научни разработки за периглациалните морфоложки елементи и криогенните процеси и форми. Оригинални са вижданията на М. Гловня по отношение схващанията за антропогенния релеф и антропогенизираните ландшафти. Неговите схващания по проблемите на физикогеографското райониране заедно с уменията да се интерпретират взаимовръзките между отделните ландшафтни компоненти са най-съществената и положителна страна в неговия учебник за университета по физическа география на континентите.

Богата и разностранна е работата на М. Гловня като общественик и административен ръководител в университета и в квартала. Като профгрупорг, като партиен отговорник, като заместник декан и декан той е бил винаги изряден и дисциплиниран. С тези положителни качества той представи българската география в Народна демократична република Мозамбик, където в университета на нейната столица Мапуту Мартин Гловня изпълни своя интернационален дълг, вземайки участие в обучението и възпитанието на студентите по география. За тази продължителна и ентузиазизирана учебно-научна и обществена дейност доцент Мартин Гловня е бил награждаван с орден „Кирил и Методий“ II ст., юбилеен медал „25 години народна власт в НРБ“, почетна грамота и значка на Съюза на научните работници и др.

Отбелязвайки 60-годишния юбилей на доцент Мартин Гловня, географската общественост от сърце му желае крепко здраве и дълги години живот, за да продължи все така всеотдайно и ентузиазизирано да работи в областта на географския научен фронт.

Милан Георгиев